

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
виноситься в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
щодня 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 центів.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний деньник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руце ми серце і віра рука“. — З Русланових поштів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім
неділь і руских свят о 5 год
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського ул. Я
гайлонська ч. 3.

Рукописи звертає ся лише а
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіол-
нім“ 40 сот. Подяки і привітні
довесня по 30 сот. від стрічки

Славянська взаємність в світлі настроїв після балканської війни.

(X) Із справдешним подивом споглядав
весь світ на лицарську боротьбу о визволене
славянських народів на Балкані з під довго-
літньої турецької кормиги. На чолі сей лицарської
боротьби станула Болгарія, котра під кермою
царя Фердинанда вибила ся на становище
на європейський лад улаженої держави і по-
дала руку Сербії, Чорногорії й Греції, щоби в
союз з ними перевести давно бажану задачу
християнського світа — висунене Османської
держави до Азії. Події, що розгрівали ся на
Балкані протягом девяти місяців, остались
усім в живій пам'яті, а одушевлене для ви-
звольної боротьби головне Балканських Сла-
вян обгорнуло всю християнську суспільність.
Се одушевлене дійшло до найвищого ступня,
коли Болгари по завзятих і кровавих боях
під Адріанополем і на Чаталджі вийшли з
такою світлою а несподіваною перемогою, що
дорога до Царгорода і заложене хреста на збі-
сурманеній старинній церкві св. Софії стояла
отвором і лише грізна постава „освободителя
Славян“ здержала царя Фердинанда від до-
вершення сего великого діла. Мимо сего однак
Османська держава лежала розторожена і
обмежена на маленький скравок між морем
Мармара а межею Енос-Мідиї, а все те було
головно ділом Болгарії, окупленим струями
крови єї лицарських синів.

Колиж після згноблення Туреччини прий-
шло до розділу воєнної добычи між балкань-
ських союзників, тоді Сербія з Чорногорією
виступила з далекосяглими домаганнями, не-
передбаченими в передвоєнній договорі, а до
них прилучила ся також Греція і се довело

до війни між балканськими союзниками. Ев-
ропейській державі, а передовсім „освободи-
тельна Славян“, для котрої могла Болгарія
була грізною небезпечкою, піддержували про-
тивників Болгарії, чим покористувала ся
знов згноблена Туреччина і зірвала ся до но-
вого бою, щоби відбити хоч частину втраче-
них земель.

Сею межиусобицею Балканського Союзу
покористувала ся також Румунія, щоби роз-
ширити свої межі і се довело Болгарію до
трагічного вислідку, до Царгородського мира,
котрий страшним способом обкріїв займища
Болгарії і відобрав їй ріками крові здобуті
Адріанополь, Демотику і Кірккіліссе. Так
сумно вийшла Болгарія на „славянській вза-
ємності“, так відплатили ся їй „братя Сла-
вяни“ з Чорногорії і Сербії, що своєю кровю
допомогла їм до такого значного розширення
своїх займищ, так прихильною показала ся
„освободительна Славян“ для Болгарії за єї
вірність. Легко отже задлятого зрозуміти, що
в Болгарії все населене палає ненавистю
до балканських союзників, а особливо до
Росії.

Який переворот витворив ся в настрою
болгарської суспільності супроти Росії, ви-
явило ся в передовиці надісланій недавно до
віденської „Reichspost“ болгарським дописцем.
А що настрої сей може в найближшій навіть
будущині довести до далекосяглих послідовно-
стей, тому буде займаю для нашої суспіль-
ності пізнати єї погляди болгарського дописця
в повній основі.

„Знаменно для сучасного настрою в Бол-
гарії — пише сей дописець з Софії — що син
відомого русофіла Траянова, котрий був
в армії на Чаталджі, оповістив недавно гар-
ний вірш на передовім місці „Дневника“ п.
з. „Православна Росіє, будь проклята!“ А сей

вірш відбив ся голосним відгомном у цілїм
населеню, а іменно в армії. Всі ті жовніри,
котрі вертають не яко поражені, але з почу-
тем витязів у груди, несуть з собою на села
питає: „Наші відділи були преці під Чатал-
джею! Ми бачили білі води коло Деркос, а
хмари наших гармат збивали ся понад сини-
ми філями Мармори. Ми були витязями у
великім бою під Буляір, де щезла світлість
турецької армії. Ми заняли Княжевач, двічі
заволоділи раз за разом твердинями, а мимо
всього ми були приневолені з політичних при-
чин уступити. Нам сказано з Софії, що вітчи-
на в небезпечі і що задлятого маємо уступи-
ти із старосербських займищ. Деж нас побіди-
ли, що таке нещастє спало на нашу віт-
чину?“

Отєй голоси гомонять щораз голоснійше
в народі, а на сі питання відзиває ся однака
відповідь, одинокє поясненє, котрого треба
глядіти в русофільській політиці тодішнього
болгарського правительства.

Люди з народу кажуть: „Так, се правда,
що ми любили Росію, бо ми а радше наші
батьки тут в Болгарії бачили російську кров,
з котрої встала болгарська воля. Ми не могли
обминути сєй події, щоби собі пояснити наше
визволенє. А тепер тратять батьки що найдо-
рожше, своїх синів, жінки чоловіків, брати і
сестри своїх братів. А коли ми були в неща-
стю, то ми бачили, як витягнено з глибини
Сербії і Греції і нашою кровю представле-
но їх світлові лицарями. І щож ми маємо з
війни? Ми згнобили Туреччину, а якж сего
плоди для нас. Ми жертвували десятками тис-
яч наших братів, а тепер нас лишено, а дру-
гі збогачують ся тим, що ми окупили житєм
наших людей.“

Так говорить собі нарід, а оглядаючи
ся за винувником, показує що раз більше

рук на великого винувника, на Росію, на
панславизм, котрі нещасливим правитель-
ством Данева послугували ся яко своїм о-
рудєм.

В краю відбуває ся глибокий внутрішній
переворот. Мимо нещастя всі мужескі сили
народу тепер при роботі. Інтелігенція зати-
снула зуби і не хоче про нічого иншого чу-
ти, як про роботу. І дивна річ. Люди, що про-
тягом десяти місяців в окопах були вистав-
лені на огонь гранат, вернули зараз на свої
становища так, як селянин на своє поле.
Урядники з міністерства заграничних справ
в Софії, що брали участь в багатьох боях і
ледво видужали з ран, працюють уже ще
обандажовані в своїх урядах. В цілїм краю
проявляє ся змаганє до реформ, до зєднання
всіх нарадних сил. Говорять про шкільну ре-
форму, а се знаменне, що не думають про
помноженє гімназій або реальних шкіл (се
ми собі добре повинні згадати і над тим
призадумати ся! — Ред. Русл.), але над за-
снованєм промислових, торгових і рільничих
шкіл. Дві політехніки мають бути засновані
в Софії і в Карново, на котрі має піти частина
спадщини багатого Болгарина Евлогія Ге-
оргієва. Університетські професори відкладають
на бік науку, щоби служити краєви. Многі з
них, особливо македонської народности, ви-
їздять за границю, щоби пояснювати прилюд-
ну думку в Європі про нову страшну долю
Македонії. Інші, що остались в Софії, стоять
в тісній звязи з народом і обрідують над
реформами, які мають бути переведені.

В Софії має бути основана академія для
генерального штабу. Також друга військова
школа має бути заведена. Сествюча військова
школа в Княжевачу має бути розши-
рена.

Також культурне житє перенате тими

Чи ява то, чи сон?

Я спав. Збудив ся — чую,
Щось за вікном шумить,
І плаче і заводить
І стогне і гремить.

Ігі! Се наш Михайло,
Немов новий Еней,
Розсержений гукає:
„Вставай, вставай, Бореї!“

Я човни навантажив,
Бо Троїя знов горить,
Везти Троїянців мушу
За море я в ту мить.

Чекає їх загибель,
Хіба ти не читав?
За сімдесят два рока
З Європи стане став.

Одна лиш калабана
З Фіюме по Уралъ,
Я мушу нарід везти,
Бо чую в серцю жаль.

Я мушу нарід везти,
Як вів жидів Мойсей.
Та що ту до хороших?
Де дівсь старий Бореї?

Він певно в Грікенбайзлю
З Вацьом вепрову Ість.
І як ту чоловіка
Не має брати злість?

Той Ваць все мені вадить
І тягне у біду,
Як Коко не порадить,
В холодну ще піду.

Така то нагорода
За мій сердечний труд,
Оттак батькам народа
Платить невдячний люд.

А я варив їм дріжджі,
Щоб хлоп скоренько ріс,
Гімназію заложив я
І пхав туди свій ніс.

Хоть греки не учив ся,
Про Гомера питав,
І за науку бив ся
Й буй — бороду поклав.

І в послі вибрать дав ся,
Хоть то невдячний хліб,
Нераз я аж встїкав ся,
Та все мовчав як грїб.

Народе! мій народе!
Чи ти забув, не знав?
Що я тобі у спадку
Кістки переказав?

А в мене кости грубі
І зуби мов кілки,
На цукор в цукроварню
Їх купили Поляки.

І засолодить Вацьо
Тим цукром чорну раз...
Гей, є там хто? Соїшіть ся!
Перевезу нараз!...

А Ваць се чує й хитро
Сьміє ся лиш в кулак.
„Хто розуму не має,
Той є кругом дурак.“

По що мені возити
В Америку хлопів?
Коли я можу жити
З моїх гонорарів?

Парламент дасть десятку,
А „Діло“ п'ятку дасть,
Як тільки я напишу,
Що Русь „Руслан“ продасть.

І що Барвіньський зрадить
Монархію Москві,
Що шизму запровадить,
І не одну, а дві.

Я можу так писати
Що другий — третій день,
А нарід ме читати,
Бо він дурний, як пень.

Бо він в газету вірить,
Мов у сьвяте письмо,
А най хто не повірить!
На тоє „ми“ єсьмо.

Ми нині „власть імієм“
Мандати роздаєм,
Не оремо й не сїєм,
А облодко живєм.

Хто з нами руку тягне,
Той патраєт як дріт,
А хто інакше — того
Ломаюко за пліт.

Ти їдь собі за море,
Я лишу ся в краю,
І завтра знов напишу
Таку саму статю.

* * *
Я спав. Збудив ся, бачу,
Бє сонце до вікон...
Скажіть же добрі люди,
Чи ява то, чи сон?

Стефан.

З Борислава.

(Конець).

„А се що?“

„Се прошу пана, — відповідає стара, що
так само як і я відпочивала, видрапавши ся
по сіддях — се до „проборства“ належить.
Богато говорити. Колись ту було не так, як
тепер. Церква стояла собі у затишку, як на
Божий дім годить ся, а тут був старий цвин-
тар. В долині гуділи машини, люди топчили
ся в киплячій, різали ся, кусали, а як когось
внесли і схоронили тут, коло церкви, то вже
мав спокій. Там було пекло, а тут, ніби до-
рога до неба. Так, як годить ся. Але потім,
зачали спекулянти і туди пхати ся. О, поди-
віть, докола приходства, під самісінькими вік-
нами, „шиби“. Чи будний день, чи сьвято гук,
свист, гармідер. Не пошанують сьвятої неділі.
В церкві їде відправа, а ту машини: фу, фу,
фу, як би чорт ними гонив. І за цвинтарем
шиби. Небіщати спокою не мають. Вода по
гробах тече, кістки вимують. Кривдував со-
бі нарід, що то ніби сьвяті місця годило би
ся пошанувати, але чи то хто на дурного
хлопа зважає? Пани, не ображаючи вас, ро-
блять, що хочуть. Їм, щоби тільки гроші, на
карти, на шампани, на музику. Не до доброго
оно, паноньку, їде не до доброго. Бог терпіли-
вий, але, як перебрати мірку то і Єго терпе-
ливість скінчить ся.“

Послухайте. О ту, о, де тепер та калаба-
ня, кажуть був колись старий цвинтар. За
мене там вже не ховали, гроби позаростали,
вирівняли ся. Ладно було. Зелена трава, де-
ревця стоять, весною птахи співають. Боже
місце. Аж раз і туди „ганджіверів“ занесло.

ідеями. Умові провідники народу виступають з думкою, щоб Болгари визволили ся з православія і злучили ся з римско-католицькою Церквою. Бо патріархат і православіє, як они кажуть, будуть все небезпечні для народних змагань Болгар. Що помогло се Болгарам, що они тепер православні, а мимо того православі братя напали їх під оком православної Росії з таким завзяттям, що перевисшило звівства турекі? Чи ж католицизмом перенята західно-європейська цивілізація не показала ся високою від византийської культури, котра тепер ще є основою цивілізації Сербів і Греків? В католицизмі найде болгарський нарід свободний розвиток, як сотки інших народностей і не буде загрожений суперниками, котрі якраз уживають православія до того, щоб перебити Болгар.

(Конець буде).

Допись з Самбора.

(Пригноблене наслідком сегорічної нужди. Потреба зєдинення сил до праці народної. „Шкільна поміч“. Дієвий інститут. Москвафільський пансион дівочий. Захоронка СС. Служебниця. Курс для неграмотних слуг).

В сім році нарікань, горя і нужди наче замовкло всюди жите, а настала оспалість і рівнодушність.

Ні весни, ні літа, ні осени, ні тепла, ні надій на краще, а хмари, які закривали небозвід притиснули зажурених населенців і пригнітають навіть надію на краще, що від часу до часу блисне подібно як сегорічне сонце, що усміхнеться на хвилю і знов закритися темною хмарою.

Такий настрій запанував в Самбірщині. І поховались громадяни Самбора по хатах, та міркують довгу думу, а тимчасом „Бесіда“ сумує, та викидає щасливої години, коли гостити буде численно вібрану родину молодих і старших, покищо розведаних і сепарованих, що розвіють за довгу вже тишину, та коли не забавлять ся, то бодай спільно обміркують не одну громадянську справу.

А в сих громадянських справах досить, а одна пильніша від другої, тож не знати, від котрої зачинати.

Для Самбірщини здає ся, найважливішою справою було і є приєднання околиці, а бодай духовної і світської інтелігенції до спільної праці з громадянами в Самборі.

Завидуємо другим повітам, що там втворилась спільна праця одних і других, чого в Самбірщині не достаеть.

З виїмкою одиниць, що беруть участь в праці товариств, інші не то що відказують ся від неї, а ще виявляють рівнодушність на покляки до несення бодай матеріальної допомоги гуманітарним інституціям.

Від ряду літ накликувало повітове Товариство „Шкільна Поміч“, удержуюче бурсу до несення помочи, а попередного року здвигнуло новий будинок і розіслало заяви в повіт, та просило о складане уділів навіть невеликими ратами.

На сей поклик одержало лишень від одного старшого сьвященника Вч. о. Татомира повний уділ 100 К, за що складає йому прилюдно подяку, від трьох часті уділів, а інші замовкли. В біжучім році розіслав знов Кружок Тов. педагогічного поклик до Русинів Самбірщини о складане жертв на гуманітарні і просвітні потреби повіту і покищо очікує успіху, не одержавши доси нігде сотика, бодай на покриті почтових видатків.

На похвалу місцевої громади треба сказати, що она причиняє ся стало щомісячними датками на різні інституції як місцеві так і краєві, підчас коли повіт уперто мовчить.

Правда, тяжкий рік і се могло би бути під теперішню хвилю оправданем, але були і інші часи не так тяжкі, а і сегорічні нещастя і дорожня відбили ся на всіх, а інституції як бурса, удержуючі дітя селян і шляхти серед такої доржжї тимбільше потребують і очікують помочи.

Пригляньмо ся другій інституції, здвигненій для загалу, Дівочо му Інституту.

Кожний зрозуміє вагу виховання дівчат і заперення їм опіки в часі науки в повітовім місті поза родинним домом.

Самбірські москвофіли зрозуміли потребу інститута і хотіли каже ся, що в Самбірщині їх мало, закупили в сім році каменіцію за 60.000 корон і знайшли до 30 учениць, котрі остать під їх опікою. У них бачимо солідарність і посв'яту.

Товариство педагогічне носило ся довгий час з думкою засновання свого інститута, а навіть школи, однак не маючи матеріальних засобів до введення его в жите через недостачу попертя не могло довгий час відважити ся на дорогу пробу.

В минулому році, провіривши стан місцевих учениць, отворило Товариство педагогічне інститут, вивінувало его, однак сї змаганя не знайшли зрозуміння у загалу, мимо накликувань, бо навіть четверта частина місцевих учениць не шукала в нїм приміщення, а в біжучім році ся рівнодушність виявила ся ще яркіше.

Коли москвофіли розуміють вагу своєї інституції і ним дорожать, а переважно сьвященничі родини навіть від Горлиць і Сянока в нїм свої донечки приміщують, у нас виявляє ся що найменше незрозуміння, котре мстить ся на інституціях.

Наколи місцеві люди жертвують час, сили і матеріальну поміч, то мають право домагатися від загалу повіту, а бодай сьвідомим его членів моральної і матеріальної помочи.

Ті два приміри вистарчають до виказання потреби більшої ніж дотепер участі інтелігентних чинників в повіті в загальній праці.

Ся рівнодушність виклає і слабкий рух по других товариствах, а що гірше причиняє ся до знеохоти і тих немногих одиниць, котрі бачать, з яким холодом їх добрі наміри стрічають ся.

Тому сею дорогою відзиваємо ся до сьвідомих людей в повіті з прошенем, щоб не дали нидіти здвигненим вже інституціям і народній та просвітній праці в повіті, а глянули круг себе і побачили роботу других народів, їх лучність і заповідливість, та причинили ся до скріплення ествующих осередків і здвигнення нових.

Самбірська громада удержує і за оронку під руководством СС. Службниць. Значінє захоронки по наших містах має велике значінє, бо она опікує ся дітьми найбільшійшої верстви, живучої з праці рук, она дає опіку сим дітям, котрих родичі заняті тяжкою працею, не мають часу і думати про їх духовний розвиток, а бачать їх хіба в полудне і сплячих в ночі. Товариство під проводом пароха і декана о. Бабія урядило сего року попис дітей від 3 до 6 року житя, щоб виказати наглядно хосенну працю СС. Служебниць.

Бачили ми до тридцяті дітей, як гарно поведили ся, як виучили ся молитов, побожних і сьвітських пісень, навіть патристичних і могли оцінити трудну муравлину працю настоятельки їх і раділи душею, що частина апоміж сотні ровесників знайшла так щирі і много обіцюючу опіку.

Приміщенє захоронки, недостача города, а за сим і приміненє засад веденя фреблівок або огородин для дітей і другі матеріальні причини утрудняють працю, бо діти сї потребі не тільки виховувати, учити, але також приодіти, а часто і накармити.

Товариство педагогічне удержує також курс неграмотних для слуг. Вже відбули ся два курси, в котрих побирило науку по 30 осіб. В біжучім році устроїмо два відділи для старших, що поступили в науді і для початкущих.

Захоронки і курси неграмотних придалиб ся по многих селах нашого повіта, але до сї праці потреба більшої участі інтелігентної і сьвідомих людей з повіта, до чого накликаємо.

Просимо домагатися „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Допись з Бобреччини.

(Народне осьвідомленє повіту. Недостача провідника організаційної роботи і її потреба).

Від коли запам'ятаю, зачислав ся повіт тутешний до найбільше осьвідомлених під взгядом національним. Не було тут що правда якоїсь організації, котра би працю між народом кермувала, але повіт сей мав то щастє, що в нїм перебувало завсїгда кілька одиниць, котрі вправді не зорганізовані, але кождий з них самохіть працював над осьвідомленем народу.

Були се покійні уже нині о. Дзєрович, парох в Бібрці, судия Люквиль Чирнянський, та ще нині живучі о. Сінгалевич в Романова, бувший тут судия а нинішній адвокат у Львові др. Евген Гвоздецький, о. Іван Винницький, парох в Залесцях і декан ходорівський, довголітній лікар окружний в Стрілісках нових др. Володимир Янович, майже все учительство українське в повіті та кілька сьвідоміших одиниць з поміж селянства та міщанства, як приміром Дикий з Бертешова, Прибила в Романова, померший перед кількома тижнями Юшкевич з Бібрки.

Сі всі люди працювали, як сказано, не зорганізовані, але кождий з них в своїй околиці самохітно, але що всіми тими людьми не руководили ніякі інші цілі, як тільки ідея народна отже та, в різних місцевостях повіту, людьми ріжних що до віку, темпераменту та становища суспільного проваджена робота зливалася ся остаточно в один акорд і здобула повітові, як сказано, славу одного з найкращих в краю осьвідомлених.

Коли всі ті трудовики на ниві народній й добачали ріжні недомаганя, то самі односторонньо признавали, що брак руки, котра би працю всіх їх спрямувала в одно русло, себто сотворила якусь одноцільну організацію, котра би працю сих названих трудовиків в сїй організації зцентралізувала а при тім працю сю і на другі, ще відлогом лежачі поля розширила.

Бо сї висше згадаві особи, хотіли щиро потрудили ся для добра народу в повіті, не надавали ся однак на се, щоб сотворити ту організацію, а то з ріжних причин. Одні закла своєю підхожою віку, другі для свого становища урядового, інші ще, як приміром о. декан Винницький занадто великим віддаленєм від Бібрки, себто осередку повіта.

Тож велика радість запанувала між всіми прихильниками народної справи з приходом до Бібрки адвоката д-ра Романа Перфецького.

Всі надіяли ся, що сей, чоловік молодий, на становищі повний незалежним, ослій в осередку повіту, єсть як би сотворений на се, щоб се, чого в дотеперішній праці поодиноких людей не доставало — доповнити, всіх охочих до праці около себе згуртувати і працю сю і на другі до тепер ще зовсім занедбані поля розширити.

Так ждало ся, але на жаль не так складало ся.

Др. Перфецький урядив вправді зараз по своїм приїзді кільканайцять віч в повіті, де перепровадив місцеві організації, вступив до всіх українських товариств в Бібрці, небагом став головою мало не всіх тих товариств, так що здавало ся, що в Бобреччині попливе жите новим, жившим ручаєм.

Але, як вже сказано, стало ся цілком инакше, як сего всі надіяли ся.

Др. Перфецький осягнувши жертвовані йому українською суспільністю всі громадянські почесні місця — на раз осів тихо.

Чи его ся початкова праця в повіті фізично вислила, чи відбили ся на нїм якісь посторонні впливи, сего годі провірити, але неперечно, що робота, яка перед приходом д-ра Перфецького в повіті провадила ся — нараз майже цілком устала, станув тепер цілком остронь бобречкої інтелігенції, а наявав натомість зносини товариські з жидами та деякими і то вельми непевними Поляками.

Се стороненє д-ра Перфецького від бобречкої інтелігенції зробило зараз з початку на загальне вражінє, а допровадило майже до цілковитої знеохоти до его особи, коли він в часі борби за справу університетську, коли тутешні всеполяки збирали по Бібрці підписи на петицію проти допущення утворення українського університету у Львові — яко організатор повіту не тільки що не уважав відповідним свої зносини товариські з ними, коли уже не цілком вірвати, то по крайній мірі

мірають, копають, кажуть: шиб будуть класти. Нарід в крик. Хто видів, щоб на цвинтарі, хоть би й старім нафту вертіти, небіщам спокою не давати, їх кістки з землі викидати! Але хіба собі хто з хлопа богато робить! Сказано дурний, він нічого не розуміє. Зачали ставити. Аж одна жінка каже до того „анжінера“, що роботу провадив, па не, каже, уважайте, щоб вами так не кинуло, як ви тими небіщами метаете!... І що ви скажете, не минуло й доби, як у того самого інжінера в хаті вибухли гази і розірвали до чиста і его і жінку і слугу, тільки дитинку лишило, бо дитина, знаєте, що она винна?

Тоді нарід, ще гірше в крик. Ви певно в газетах читали. Кажуть навіть якусь книжочку хтось там о тім всім надрукував, але я дурна, читати не вмію, тільки чула. Отець духовний так, нарід инакше, нарід так, отець духовний инакше, колотили ся. Тепер же славити Бога, втихомирило ся. Прийшов молодий пан-отець, з Перемишля прислав і нарід знов до церкви пригорнув ся. Тепер вже ладно. В неділю повно людей, на цвинтарі стоять. Купують на хвалу Божу, хто фелон, хто хрест, хто хоругов, один наперед другого. Відправа гарна йде, проповіді, варт послухати.

Тільки ті чортячі машини, як день так ніч гудуть. О — послухайте!

Справді, довкола приходства, церкви, цвинтаря гуділи, вили, свистали парові машини, висасаючи з землі нафту. І як далеко оком можна було сягнути, всюди такі самі вежі і такий сам гук. Здавало ся, що ані до

церкви, ані до гробу перед тим пеклом на землі не схоронити ся, що ненасичена жадоба гроша відібрала бідним мешканцям підгірських тихих громад усю землю, достаток, спокій, навіть надію мирного відпочинку в могилі.

Слухаючи говірливої розмовниці уявляв я собі, що се наша земля прибрала постать жінки і що її устами жалувє ся на свою кривду.

Довідав ся я від неї, що в цілім Бориславі нема клаптика землі, несплавленого людского кривдою, що хитрість і дурнота, ошуканство і легковірність, очайдушність і проворливість не стрічають ся з собою нігде так близько і не стирають ся так безнастанно і повсякчасно, як ту. Кожний шиб, се для одних колиська багатства, для других гріб упадку, ксждє ведро киплячки для одних кервиця горя, а для других жерело втіхи, і нігде визиск, кривда й ошуканство не ходять собі так безлично і безкарно, як ту. На волівій шкірі не годен того всього списати.

„Се там — о — копальня „Шур“. Так називав ся колись тутешний, бориславський господар.

Нині він дід. Ходить, як справжній шур, що з каналу виліз. Землю від него вимантив жид. За бездурно. З тої землі витягнув мільони. І тільки чести нашому шурови, що від его імені копальня називає ся „шур“. Мала потіха! Таких тут багато. Треба би цілий рік оповідати“.

Ми розпирчали ся. З сумними гадками пішов я дальше на Потік.

На щастє довідав ся, що останніми ча-

сами і наші люди починають роздрухувати ся. Не хочуть бути щурами. Повстала в Бориславі читальня, куди стягають ся наші робітники, завязало ся касано, де шукають наші інтелігенти розривки по цілоденній роботі. Зимою відбувають ся відчити, вправляють ся хор. „Січовий Стрілець“ гуртує коло народно-визвольного прапора енергічнішу молодіж. Роблять вправи, готують ся до прилюдного виступу. Завдяки місцевому адміністраторови виринула гадка, щоб заложити Захоронку, а оден з тутешних дуків д. Онисько дарував на ту ціль гарну, високої ціни площу. Заможних Українців в Бориславі багато. Дай Боже, щоб всі они пішли слідами д. Ониська, а наша справа не пропаде. Треба ту бурсу, здала би ся приватна нисша гімназія, щоб підготлювала учеників до гірничої школи, треба би власної торговлі, каси, ну — і то вже сором, що сего до нині нема — спілки нафтової.

Люди фахові зі знанем й енергією найдуть ся.

Досить вказати на так заслуженого чоловіка, як інжінер Филимон Леницький. Чейже они згуртують ся в якесь товариство, котре заняло би ся посередництвом в продажі теренів, процентів, у випускуванні робітникам місць праці, а може, спрібували би згодом копати з рідної землі, рідними руками рідне багатство, котрим, на жаль, доси користували ся чужинці, кидючи автохтонам недогрізки зі свого капіталістичного стола.

Пора і нам!

Н...

до якихось границь обмежити, але на відворот він брав одиниць з руско-української інтелігенції участь в забавах, котрі відбувалися в салі тутешнього польського Сокола.

Треба ще додати, що вся тутешня інтелігенція рішила всякі забави, уряджувані Польськими взагалі, а особливо, котрі відбуваються в салі тутешнього польського Сокола — обминати і що рішене се подано до відома д-рови Перфецькому, а він мимо сего волю загально українського знехтував і участь в забавах тих брав.

Не єсть се вправді ще ніякий crimen з сторони д-ра Перфецького, але будь що буде нетакт, котрий споводував цілу інтелігенцію станути остеронь від д-ра Перфецького. Се о-статочо відбило ся найгірше на народній справі, бо витворилися опісля такі відносини, що годі було бобрецьку громаду інтелігенції разом до якоїсь роботи вібрати Бо або хтось з сеї інтелігенції задля поведення д-ра Перфецького — не хотів з ним стикати ся, — а бо vice versa д-рови Перфецькому привиділо ся, що деякі люди з інтелігенції є его особистими ворогами — не хотів з ними стикати ся.

Вершком сего невдоволення з поведення д-ра Перфецького було віче передвиборче в дні 19. мая с. р., скликане д-ром Перфецьким в тій надії, що се віче если не одноголосно, то по крайній мірі значною більшістю — ухвалить его кандидатуру.

Тим часом віче се, не виймаючи і связь-ченства, котре зовсім не мало причини одушевляти ся кандидатурою д-ра Цегельско-го, ухвалило одноголосно кандидатуру сего послідного, а за д-ром Перфецьким не обізвав ся ані оден голос.

Се не тільки на д-ра Перфецького, яко інтересованого в сій справі, але навіть на по-сторонних людей зробило се прикре вражіння що делегати і організатори громадські з ціло-го повіту ставили одноголосно проти свого організатора повітового.

Др. Перфецький по сій події на вічу пере-давиборчій заявив публічно, що він складає гідність організатора і що взагалі опускає повіт бобрецький, але від 19. мая минуло уже доволі часу, а др. Перфецький до нині сидить у Бібрці.

Зазневаю, що ніхто не хоче, щоби він з повіту виносив ся, а навіть було би се рі-чною шкідливою, если би др. Перфецький по-віт опустив. Але є друга для загалу важній-ша справа, а іменно справа організації пові-тової. Др. Перфецький уже по 19. мая, то є по заяві, що складає організаторство повітове, скликавав повітову організацію, щоби здати справу зі своєї діяльності і если не помиляю ся, зложити формально свою гідність яко ор-ганізатора повітового. Коли однак на сей его поклик явилось щось ледви 3 людей з по-віту, заповів др. Перфецький, що за 2 неділі скличе пововно повітових організаторів. Але що від того часу минуло уже щось чи не чотири рази по 2 неділі, а др. Перфецький організації повітової не скликає, тож виває-мо публічно д-ра Перфецького, щоби в як найкоротшій часі скликав сю організацію (найлучше було би на 29. с. м., бо того дня і так майже всі організатори будуть у Бібрі) з нагоди віча господарського і справу сеї ор-ганізації випровадив на чисту воду.

Так як тепер, дальше бути не може, бо в повіті ніхто не знає властиво, чи є якась організація повітова, чи ні — і в наслідок того народна робота на всіх полях цілковито устала. Ба, навіть охочі до роботи не хотять нічого розпочинати, бо мовляв, є прецїнь якась організація, котрої не вільно поки що обминати.

Нам тут в повіті не залежить на тім, щоби п. др. Перфецький усував ся від органі-заторства. Напротив. Нам в імя загального добра залежить на тім, щоби кожда інтелі-гентшійша, а тим паче кожда незалежна од-нинація посвящала себе народній праці.

Тільки повинна відбувати ся праця об-думанно, так щоби она привнесла справі народ-ній хосен а не шкоду.

Тоже мерщій треба скликання всіх лю-дей доброї волі на збори повітової організа-ції в Бібрі, де, як сказано, треба буде ріш-няції між д-ром Перфецьким і загально укра-їнської суспільності вирівняти зглядно усуну-ти, або коли др. Перфецький думає, що всі дотепершні події між ним а українською ін-телігенцією є того рода, що они усунути ся не дадуть, то можна бажати, щоби яко ор-ганізатор повітовий і голова сих товариств, в

котрих ще дотепер позістав — зробив комусь другому місце, бож такі відносини, щоби ор-ганізатор повітовий не міг в одиниць власній хаті, яку собі українська суспільність придба-ла явитись — неможливі.

Др. Перфецький підносиє на кождім кро-ці, що застав повіт незорганізований, і ми се радо признаємо. Але за се на відворот пови-нен признати, що дотепершні відносини мо-жуть довести до цілковитої дезорганізації всякої праці в повіті, котра перед приходом д-ра Перфецького була проваджена самостійно поодинокими особами, але все приносила який, такий хосен народови.

ф. й.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. Ві втерок: руско-кат.: Мнород-ри; римо-кат.: Теклі діви. — В середу: руско-кат.: Теодора преп. римо-кат.: Герарда.

— Цісар жертвував 1000 К для голодних дітей Відня.

— Скликане парламенту. „N. fr. Presse“ до-носить, що скликане державної ради насту-пить між 15. а 25. жовтня с. р.

— В справі скликання сойму. Польські консер-ватисти всіх відтінків, значить крайівські, авто-номісти і подоляки відбули вчера під прово-дом краєвого маршалка і в присутності намі-сника д-ра Коритовського наради над порозу-мінням в соймових справах. Небавом почнуть консерватисти переговори з иншими польськи-ми сторонництвими.

Краєвий виділ приготував свої звіти так, щоби они були готові до 23. с. м. (?) Всі перебудови в соймовій салі переведено і дода-но чотири нові салі для нарад ріжних комі-сій. Але коли буде скликаний сойм — ніхто нічого не знає.

— 3 Угорської Русі. В Ужгороді почали ви-ходити заходом мункачівського єпископа Ан-тонія два нові видавництва: „Читальня“, бі-бліотека призначена для сільського народа і „Світло“ релігійний місячник для молодежи.

— Вісти з могили Т. Шевченка. В „Раді“ вже подавались відомости про становище могили Шевченка коло Канева, та про небезпеку для могили з боку провала. Тепер — ише „Ра-да“ — на могилу звернуло свою увагу зо-лотоношське земство, з Полтавщини і взялось до її урядкування. Отсе недавно на могилу приїздила окрема комісія земців, в супроводі техніків, яка подібно обдівлялась та вимірю-вала провале біля могили. Досліді сї роблено для того, щоб незабаром приступити до ула-дження цементового жолоба (лотоків) в ярі, з метою відвести дощеву й снігову весняну воду і не дати їй руйнувати гори надалі. Кажуть, що на сю справу золотоношське земство покищо визначило 500 карбованців і звернуло ся за матеріальною допомогою ще й до ка-нівської городської управи. Та з того прошеня, напевно, нічого не вийде, бо тамашні городські дітячі взагалі неприхильно ставлять ся до культурно-національних потреб нашого народу. Хіба, що золотоношські земці пішлуть прось-бу канівському земству, на яке більше надії можна покладати. Та коли ще час терпить, слід булоб хоч тепер звернутися й до сего останного. Аджеж було видано ним на памя-тник Столипіну 500 карб., на памятник росій-ському письменникови Гончарову, на дім іме-ни Пирогова по 100 карб., то що. Не диво, колиб і на таке діло, як утримуване в поряд-ку могили людини більш близької місцевій лю-дині, ніж Гончаров, земці канівські відгукнулись певною допомогою. А тут ще незабаром і ві-бране земське має відбутися. Шлях на моги-лу, куди ведуть східці через садibu сторожа могили, д. Ядловського, кажуть київський меце-нат, д. Науменко, відкуповує на користь мо-гили, даючи за ту стяжку землі 400 карб. Замість теперішніх східців дерев'яних, теж золотоношське земство, коли буде куплена д. Науменком земля, має будувати східці цеме-ноті. Взагалі, як видно, до урядкування мо-гили беруть ся досить інтензивно.

— Церковна старина на київській виставі мі-стить ся в павільоні відділу промисловости. Про сю виставу пише „Рада“: Не зважаючи на те, що річий виставлено дуже мало, при-ходить ся жалкувати, що відкрито сю вистав-

ку так пізно, тоді, коли вже більш як 500 тисяч людей було на київській виставі. Сіль-ські сьвященники та вчителі, побачивши церко-вну старину на виставі, уважнійше стави-лись би до рідної старини, яка дуже часто припавши парохом лежить по всяких капи-цях та закамарках. Тут багато чудової різби, статуї, ікон і инших церковних річий гине з кождим роком. А тим часом, все се — показ-чик минулої культури України, одна із славет-них її сторінок. Річий на церковній виставі неба-гато, але є між ними дуже цікаві не тільки для приїзших, але й для Києв. Виставили їх ки-ївопечарська лавра та церковно-археологічний музей при брацтві. Є на виставі і приватні збірки: д. І. А. Богданова (католицький іко-ностас з статуями святих), д. М. І. Трифова-ва (збірка межигорських виробів: хрестів, ікон, лампад і инш.). Дуже цікава збірка старинних раз, підризників, покровів та инших вишива-них церковних річий дуже гарної роботи. Ви-ставили лавра і старинні книжки XIV, XVII та XVIII вв. Утварі церковної дуже мало: скілька дарохранительниць, хрестів. Ікон дуже мало. Звертає на себе увагу мальований іко-ностас виставлений церк.-арх. музеєм. Є різ-блені сохи, царські врата, стійники. Цікаві різьбарські пам'ятки: Архангел, Христос в те-мниці, ангелія. Також виставлено і сучасні ви-робы церковних річий та лаврські і приватні видання.

— Чи нема на то ради? З Мостеньщини пи-шуть нам: В Двірцях, жовківського повіту, дня 1. вересня с. р. по похоронах власника дібр бл. п. Броніслава Лянґа з Вечорків, дворецьк-п'яне парубецтво справляло пізно в ніч на кладовищі під церквою кроваву стипу. Дв-ворожі партії уоружені в колі, з диким ве-реском нападали на себе, вганяючи з колами довкола церкви. Тяжкі кроваві рани по пер-ших побоях і темна ніч здержали цілковите виладоване розбизацької енергії. Так отже слідами колишньої поганської дичи йде ни-шішнє християнське парубецтво в тім селі і зневажає Божий дім кровавими порухами, а инші громадяни від ряду літ пияткою, у-ладжуваною під церквою по кождім поминаль-нім богослуженню. Давна річ, що міродатні власті за то не потягнуть винних до відві-чальности.

— Ізза оправданого підозріння, що русофіли можуть занести холеру до Львова, львівська поліція не дозволила на „собрание общ. им. М. Качковського“ в дні 29. вересня с. р. Та-ка сама небезпека єстьвє що до русофіль-ських паломників, що поїхали на відслонене пам'ятника Столипіна до Києва, бо в околиці Києва лучили ся случаї холери, а подільська губернія, куди русофіли переїзджають, урядо-во оголошена як навічена холерою. В інте-ресі прилюдного здоров'я має право домага-ти ся галицька суспільність від санітарних ор-ганів, щоби задержали русофільських палом-ників на границі через якийсь час, і піддали всіх основним лікарським і поліційним огля-динам. Маємо вже досить сербської і у-горської холери, що йде з полудня, по щож нам ще північної, російської холери?

— По цілотинишній, небувалій ще в сїм році погоді маємо сьвяжий холод, дощі і вітер. Ма-ли ми скору весну з дощами, ніяке літо із зливою, і скору осін. Яка буде зима, то ще побачимо.

— Артилерія краєвої оборони. „Fremdenblatt“ пише: З дневника розпоряджень краєвої обо-рони, що нині появил ся, виходить, що з днем 1. жовтня с. р. в краєвій обороні буде утво-рено 8 дивізій польових армат краєвої оборони, а іменно: ч. 13. у Відні, ч. 21. в Празі, ч. 22. в Граці, ч. 26. в Літмерицях, ч. 43. у Льво-ві, ч. 44. в Лінці, ч. 45. в Перемишлі, ч. 46. в Оломуці.

Супроти того кожда дивізія краєвої обо-рони буде розпоряджати окрім єствуючих ди-візій польових гавиць, також по одній диві-зії польових армат. Розвинене сих дивізій в полки буде імовірно лише справою часу і признає середників.

— Холера. В селі Опірці, скільського повіта занедужала одна жидівка на холеру. Є вже в сїм селі 5 случаїв занедужання. Впрічім не занедужав в Галичині ніхто більше.

— Підозріле переселення. З Кракова доносять, що в околиці ширить ся переселенний рух до Єгипту і виїзджають переважно дівчата. Заходить підозріня, що є се торгівля живим товаром.

Намісництво розіслало окружний до ста-ростів і директорів поліції, щоби подбали, аби остережено дівчата перед виїздом до Є-

гипту на приобіцянні ніби добре платні місця, бо в такий спосіб торгівці живим товаром за-маюють свої жертви.

— Чи трета війна? В Білгороді ходять трі-вожні чутки про великі сутички на альбан-ській границі. Білгородські часописи говорять навіть про можливість третої балканської вій-ни. Кажуть, що болгарське військо помагав Аль-банцям і злучивши ся разом з ними, наміряє вмащувати до Сербії. Відомість про кроваві сутички потвердав транспорт 40 поранених жовніврів, прибувших до Білгорода, поранених в граничних сутичках.

Вчера відкомандеровано одну сербську дивізію до альбанської границі. Сербське пра-вительство рішило ся енергично відперти на-пади Альбанців, а коли би они ще повторили ся, заняти знова сї сербські області, які в війні з Турками заняло було сербське військо.

— Крадіж на пошті. На пошті в Соколи ви-крито значну крадіж. Іменно минулого тиж-ня вайхав ненадійно люстратор дирекції пошти до Сокаля і перевів ревізію в касі. Ся реві-зія дала сензаційний вислід, бо стверджено, що нема в касі 10.000 К. Касою завідував надофіційал Ян Поповчак, якого завішено в урядованю і розпочато слідство. Вислід его був так обтяжуючий для Поповчака, що від-дано справу прокуратурі, яка его уявнила, відступаючи дальше слідство львівському кра-євому суду. З початку не міг Поповчак ви-яснити недостачі сих грошей, пізнійше, по на-мислі, винив ся в той спосіб, що часто дер-жав в бюрку гроші і ймовірно звідтам ему вкрадено.

— Величезні бараболі вирости сего року в По-знаньщині. Деякі окаяни бараболі важуть два фунти. Взагалі є там сего року урожай, тому польські пани з Познаньщини присилають два вагони бараболі для польських хлопів в Га-личині.

— Циганські гості. За стрийською рогачкою на т. зв. Боднарівці, розложила ся оноді ра-зом з возами і шатрами ватага циганів, зло-жена з 45 осіб. Львівська поліція не бажаючи мати нічого до діла з непевними гістьми, ви-далила їх з Боднарівки, яка належить до Львова і віддала цілу ватагу під опіку жан-дармерії в Кульпаркові.

— В справі другого чеського університету. На вчорашній день скликав „Союз чеських сту-дентів“ 100 віч в цілїм краю в справі zalo-ження другого чеського університету в Берні.

— Пачкар, яких мало. Коло Лїмбах на ав-стрийсько-баварській границі прирешлене цілий вагон шовкових матерій і капелюхів, нада-них яко шмати на виріб паперу в тій цілі, щоби не треба оплачувати мита. Надавником тої контрабанди, котра надійшла з Монахова, був, як показало ся, Шміла Байман зі Льво-ва, ул. Казимирівська ч. 3. Пачкаря того за-суджено на 30.000 К карн.

Справа та остає в звязи з викритєм кон-трабанди ще в 1907. р. Тоді потягнуто до од-вічальности львівську фірму „Врух Вайнман і Сини, котра спроваджувала в Прус цілими ва-гонами капелюхів і верхи парасолів яко старі шмати до фабрикації паперу. Слідство пере-ведене тоді в Збоїсках в складі Вайнмана, викрило 65 пак, а в кождій паці по 600 до 800 штук капелюхів і цілі постави шовкових матерій.

— В кратері Везувія. Неаполітанський уче-ний проф. Маллядра з двома товаришами підприняв прогульку в глибину кратера Везу-вія і потрапив дійти так далеко, як ні один з его попередників.

Пороблені в глибині кратера оглядини професора Маллядри, вказують на близьку не-безпеку несподіваного вибуху вулькану. Проф. Маллядра довершив сю ризиковну прогульку вже третій раз. В часі першої прогульки дій-шов на 650 стіп в глибину кратера, в другій до 820, в третій, перевиспачуїчий вислідом всі попередні до 1.000 стіп.

— Сибірські племена вимирають. Відпоручники петербурского Музея імені Олександра III вислані для роблення дослідів над сибірським племенем Орачан, яке скитас ся над ріками Нерчою, Коренгі і Вітіма, стверджують, що се племя скоро вимирає. Перед 10 роками наві-стила Орачан якась пошесть; дві третинні пле-мени тоді вимерло. За кілька літ се племя перестане єствувати. Протягом останніх двох віків вимер зовсім численний люд Омокі, не менше численне племя Юкагірів; зникли зов-сім Анаалі, що кочували над Анадурую. Всі народи, арийського походження: Арини, Алайти, Канини зникли без сліду; зникають також

вищесейскі Остіяки; скоро вимирають також, наслідком поширеної ту груалавки Якути в алектинським окрузі і в іркуцкій губернії Бурияки.

Оповіді.

— Запозомогова акция при закупні збіжа до засіву. Ц. к. правительство з уваги на сегорічні живлові нещастя рішило прийти рішничому населеню в поміч і в тій цілі признало запозому для кравого товариства „Сільський Господар“ у Львові на знижене ціни збіжа під озими засіви та на оплату перевозу. Сю акцію подібно як на весні переведе Кравий Союз господарско-торговельних Спілок, яко торговельний синдикат товариства „Сільський Господар“, тож в сих справах треба звертати ся тільки просто до Союзу.

Союз буде доставляти зерно сегорічне, чисте, першої якості відповідне на засів, не зросле, з гарантією що до сили кільчення, а се: жито озиме по ціні 16 К 50 сот. (шістнайдцять корон 50 сот.) і пшеницю озиму по ціні 20 К 50 сот. (двадцять корон 50 сот.) за 100 кг. разом з мішком. Крім сего оплачувати меть ся фрахт до кожної зеліничної стаці.

За мішки особно не чиселить ся і їх назад не приймає ся.

Яко завдаток треба прислати разом із замовленням по 5 К від кожних 100 кг. з тим, що недостаючу суму відбере ся за післяплатою.

Замовлення належно подтвержені треба відворотно нам надсилати, але тільки на спеціальні видання на ту ціль друках, котрі Союз вишле на жадане кождому разом з услівими відворотною поштою.

З огляду на сизівену пору треба зараз віднести ся в тій справі під адресою: *Кравий Союз господарско-торговельних Спілок, Львів, ул. Жморовича ч. 20.*

— **3 Рогатина.** Загальні збори Кружка Укр. Товариства педаг. відбудуть ся в Рогатині в салі укр. гімназії дня 29. вересня с. р. о год. 2. по полудні в отсим порядком денним: 1) Відчитане протокола з попередних загальних зборів. 2) Звіти: а) секретаря, б) касовий, в) бурси, г) школи. 3) Вибір нової старшини. 4) Внесення членів. За старшину Кружка У. Т. П. А. Тургула, голова. Т. Гевко, секретар.

— **Конкурс.** Дирекция Товариства взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові розписує отсим конкурс на одну стипендію ім. д-ра Ярослава Кулачковського у висоті 1.200 К річно. Убігати ся о сию стипендію можуть люди, що покінчивши теоретичні студії наміряють посвятити ся практичним студіям з обсягу асекурації, банковости або кооперативи. На сей рік першєнство мають кандидати, що бажають посвятити ся практичним студіям з области молочарської кооперативи. Подання удокументовані сьвідотствами, заосмотрені описом життя і поданем плану студій належить вносити на письмі до Дирекції „Дністра“ у Львові ул. Руска ч. 20. найпізнійше до 15. жовтня 1913. — (3)

— **3 зеліниць.** Дня 24. вересня 1913 о 9. год. відбуде ся в товарових магазинах стації в Самборі прилюдна ліцитація невідобраних товарів, як: вино, сливовиця, розоліси, рум, цукорки, цукорія, фарба, шкіра, порожні бочки, папір і т. п., о скільки до того часу їх не викуплять.

3 огляду на розширювану звістку, що будуть я не веду вже бюра технічного, заявляю, що бюра, в котрім виготовляє ся всякі плани на будівлі і обчислення будівель веду без перерви спільно з своїм сином. Адреса: Ринок 36 (дім „Народної Торговлі“), або ул. Яблоновських ч. 36, у Львові.

Василь Нагірний
архітект.

Посмертні оповіді.

— **Д. Гавацій,** абітурієнт реальної школи у Львові упокоїв ся дня 19. с. м. в Закопанім. В. в. п.!

— **Дмитро Лукач,** ученик VI класу укр. гімназії в Коломаї упокоїв сл в домі родичів в Старуні коло Богородчан дня 18. с. м. В. в. п.!

Собачий кутик.

„Діло“

в ч. 8490 з дня 18. вересня 1913 пише:

„Для графоманів. Якийсь спекулянт розпочав видавати в Парижі газету під назвою *Лятария Аполлона*, призначену передовсім для графоманів. Кождий, хто схоче в сій газеті помістити якийсь плід свого духа, мусить зложити потрібну передплату. Видавець числить на тих, котрі за всяку ціну хочуть побачити свій архитвір надрукованим. У нас покищо такого спеціального органу не треба і його місце заступає з великим успіхом наш продажний *Руслан*. Коже число його переповнене довжезними і — гріх сказати-б, що мудрими — елюкубраціями графоманів на всякі теми. Прим. зверненні нашою редакцією автором неадарні й немудрі дописи, фейлетони й статі дуже часто пишуть ся на перших сторінках нашої рептилки. Як тільки автор дасть котрому на передплату *Руслана* то має певність, що всі виплоди його графоманства будуть друковані в сім органі, який за гроші на все готовий. А убогі духом передплатники нашої газетної явнотрішниці терпеливо читають сі духові відпадки і неужитки“.

Телеграми

з дня 22. вересня.

Прага. „Prager Tagblatt“ пише, що міністерство скарбу повідомило правительственну адміністраційну комісію, що не може она числити на дальші зачети від правительства, отже що на случай потреби була би приневолена самостійно постарати ся о позичку.

Царгород (ТКБ). „Jeune Turc“ виказує конечність безпосереднього порозуміння Туреччини з Грецією в справі островів на Егейським морі. Се порозумінє мусить бути доведене до успіху і вдоволити обі сторони.

Софія (ТКБ). Останні річники резерв покликані під оруже будуть перевозені домів дня 23. с. м.

Царгород (ТКБ) Відпоручник Порти до грецько-турецких переговорів Решид бей відбув вчєра довшу конференцію з представником грецького правительства Лівідіом, якого повідомив про нові предлоги Порти і повідомив его, що дня 23. с. м. виїздить до Атен.

Білгород (ТКБ). Король Петро повернув ту з купелів.

Рим (ТКБ). Міністер носол Каліссано помер нагло вчєра по полудні.

Шангаї (ТКБ). Вибір предсідника китайської републики визначено на 10-го жовтня.

Будапешт (ТКБ). Міністерство внутрішних справ оголошує нових 15 случаев холери.

Миньск (Пет. Аг.). Один з селян, який прибув ту з Москви, занедужав на холеру.

Відень (ТКБ). Дирекция віденської поліції визначила 1.000 К нагороди за віднайдє немоцї погубшого в горах сербского патриарха.

Сьвітло церковне і столове

найліпшої марки охоронене запорокованою маркою + М. Ц. Н. Т. поручає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

Сьвітло се висилає ся в двох родах по ціні 212 К і по 186 за клг. Для церков 12% опушту. Ціни розуміють ся льоко фабрика.

Крім сего сьвітла можна дістати у нас також сьвітло без марки + М. Ц. Н. Т. по ціні 126 корон за 100 кл. льоко Львів. 574(4)

Вже вийшли

Проповіди на сьвята і неділі цілого року

написав

о. Петро Білихський

гр.-кат. парох в Зарваниці. Часть пята. Можна набути у автора в Зарваниці, п. Вишнівчак, в книгарні Тов. ім. Шевченка і в книгарні Ставропільській по ціні 4 корони. 573(3)

Поручаємо книжку: *О. Стефан Білихський „Матеріалістичний сьвітогляд в кругах шкільно молодіжи, его причини і наслідки“.*

Ціна 50 сот. (почтова оплата 5 сот.) Набувати можна в книгарні Наук. Тов.-а ім. Шевченка у Львові, Ринок 10, або у автора, катедрита гімназії в Жовкві.

Чистий дохід на „Ювілейну Захоронку м. о. Маркіяна Пашкевича в Яворові“.

Рух зеліничних поїдів

обовязуючий з днем 1. мая 1913 Р. після часу середно-європейского.

Замітка. Поїзди поспішні означені грубим друком. Години нічні від 6⁰⁰ вечером до 5⁵⁹ рано означені підчеркненням чисел минутних.

Львів до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2²², 5⁴², 6²²0, 7²⁵, 8⁴⁵, 9⁵⁵, 1¹⁰*, 1²⁵, 2²⁰§, 5³⁰, 7⁵¹†, 8²⁵, 9⁴⁰*) З Тарнова. §) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. †) З Городка яг. від 1/6 до 30/9 вкл. щоденно. о) З Мостиск. З Підволочиск: 7¹⁵, 11²⁵, 1⁴²§, 2¹⁵, 5²⁵, 10³⁰, 10⁴²†) З Красного. §) Від 15/5 до 30/9 вкл. щоденно. З Черновець: 1²⁰*, 5²³*, 5⁴³*, 7⁴⁰, 10²⁸†), 1⁴⁵, 5³⁵, 6³¹, 9²⁵*) Зі Станіславова. †) З Коломи. †) З Ходорова в кождий день по неділі і сьвяті. Зі Стрия: 7²⁰, 9⁴⁰, 11⁴⁰, 1²⁰, 11⁴²§, §) Від 15/6 до 8/9 включно лишє в неділі і римо-кат. сьвята З Самбора: 7⁴⁵, 9⁵⁵, 1⁴⁸, 8³⁰. З Сокаля: 7⁰⁵, 1⁰⁰, 7³⁸. З Яворова: 8⁰⁴, 4²⁰. З Підгаєць: 11²⁰, 10²⁰. Зі Стоянова: 9⁵⁰, 6³⁰.

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 6⁵⁶, 11⁰⁵, 1³³*, 1⁵⁸, 5⁰⁶, 10¹², 10³¹†) З Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. З Підгаєць: 7²⁶*, 10⁴⁹, 10⁰¹, 12⁰⁰§) *) З Винник. §) В Винник лиш в суботу. Зі Стоянова: 9³¹, 6¹¹.

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 7⁰⁸*, 10³¹, 3⁰³*) 9⁴¹, 11⁴³§. *) З Винник. §) З Винник в суботу.

на головний дворець:

З Брухович: щоденно 6⁵⁵ щоденно: від 1/5 до 30/9 7²⁶ від 1/6 до 31/8 8³⁷, 11⁰⁰, 3⁴¹, 5¹⁵, 9³⁰. в неділі і римо-кат. сьвята: від 1/5 до 31/5 3⁴¹, 9³⁰. від 1/6 до 31/8 1⁵⁴. З Янова: щодня: від 16/5 до 15/9 9¹¹, від 1/6 до 31/8 1²⁵. в неділі і римо-кат. сьвята: від 11/5 до 31/8 10¹⁰. З Любіна: в неділі і римо-кат. сьвята від 11/5 до 8/9 9⁰⁰. Винник: лишє в суботу 12¹⁶.

Недільні проповіді на всі неділі цілого року о. Юрія Кміта вже печатають ся і вийдуть при кінці жовтня. Ціна 5 корон. Чайковичі, почта Погірці коло Рудок. 572(5)

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска. 20.

Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілію Товариства є уділюване кредиту своїм членам рішничим обезпеченим в „Дністрі“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 4%, без потручення рентового податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах, від 8. до 2. в полудне.

Кonto в Почтовій Шадниці 35.527.

Жирове Konto в австро-угор банку

Шадничі вкладки К 3,683.428—

Власний масток К 474.302—

Уділові позички К 4,494.957—

Канцелярія Товариства отворені перед полуднем

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.

Прийме лекцію чи бюрове зягтен відзначаючий а дуже убогий ученик виспії гімназії, тільки в а с а м х а р ч. Ласкаві зголошені приймає в чємности Адміністрация „Руслана“ „для ученика“.